

Referèndum o pressupostos

written by Xavier Martínez Gil | 26 de gener de 2017

Ho tenim tots gravat a la nostra memòria: “referèndum o referèndum”, va dir el MH President Puigdemont. Clar i català. Aquesta afirmació contundent respon a la determinació popular de tirar endavant el conegut com a “procés”.

La idea inicial era decidir en les urnes (com es fa en els països democràtics) si Catalunya ha de ser o no un estat independent. Se'n diu dret a l'autodeterminació. Així, el 27S es va plantejar com el substitut del referèndum que l'Estat, de la mà de la CiU d'Artur Mas, va desactivar en transformar-lo en l'intranscendent “procés participatiu” del 9N. Era l'època de l'abraçada entre l'Artur Mas i el David Fernández. Eleccions plebiscitàries, van dir. Davant la previsible davallada de la CiU de Mas i Duran, van pressionar fins la societat ERC (no pas la CUP) amb la tabarra de la “llista única” fins que els republicans van claudicar per diluir les seves sigles en la coalició Junts pel Sí. La CUP, sense que ningú la pressionés, no es va adherir a la llista del sí tot i que els seus vots calia comptar-los indefectiblement com a vots favorables a la independència. Tot i que el resultat del 27S va ser favorable al sí, l'Antonio Baños (cap de llista de la CUP) es va afanyar a dir, sense consultar amb l'assemblea, que el sí no havia guanyat ja que no va arribar al 50 per cent dels vots emesos, obviant que els partidaris del No encara van obtenir molts menys vots. D'aquesta forma es va tornar a desactivar el plebiscit (igual que es va fer el 9N anterior) i s'eliminava la possibilitat de fer una declaració d'independència des del Parlament. Baños, recordem, era partidari de fer Mas president malgrat el compromís electoral de la CUP de no investir-lo sota cap circumstància. Ja sabeu on estan ara l'un i l'altre: a la paperera de la Història.

Malgrat tot, el mandat democràtic és clar: al Parlament hi ha majoria absoluta a favor de la independència. Però, un cop

decidit que el Parlament no farà una declaració d'independència, el Govern ha optat per convocar un referèndum cap allà mitjans de setembre hi hagi acord o no hi hagi acord amb l'Estat. D'aquí l'afirmació de "referèndum o referèndum". És el que tenen els drets: o s'exerceixen o s'exerceixen. Perquè si hom ha de demanar permís es que no està davant d'un dret.

Incomprensiblement (i per a continuar la nostra tradició) ara ens hem autoimposat un nou repte en el camí: aprovar uns pressupostos. No és poca cosa: cal posar d'acord mentalitats neoliberals a les files del PDeCat juntament amb antisistema en les de la CUP. Algú podria pensar que aquest repte està pensat per a fracassar. Enmig, novament ERC. Els cupaires no han trigat a demanar negociar els pressupostos directament amb Puigdemont en comptes de Junqueras, cosa que no és més que una nova versió de l'abraçada Mas-Fernández.

Sense menystenir la importància de disposar d'uns pressupostos per a Governar, tampoc no entenc que siguin requisit imprescindible per a fer el referèndum. Estem pràcticament a febrer i portem, doncs, camí de 14 mesos sense pressupostos. Voleu dir que no podríem aguantar fins a fer el referèndum que, donat el cas, es podria avançar? Voleu dir que val la pena tirar-ho tot a rodar per un pressupost autonòmic amb l'horitzó de 6 mesos que és el que queda fins al setembre? Realment hem de posar d'acord ideologies oposades per fer polítiques conjuntes en matèria de salut, fiscalitat o educació abans de fer la independència? No seria aquest un debat posterior? Aquestes preguntes (o retrets) són tant per una banda com per l'altra. Perquè, anem a veure, realment prefereix la CUP seguir amb els pressupostos prorrogats aprovats en el seu dia pel Govern de la CiU d'Artur Mas, abans de deixar que l'actual Govern gestioni el final de l'autonomia amb uns nous pressupostos instrumentals?

En definitiva, no els vam votar el 27S per a què es discutissin per uns pressupostos autonòmics dins un model de

fiançament caduc i que han de durar 6 mesos, sinó per portar-nos a la independència. Junts pel Sí, no pas Junts pels pressupostos. Sobre tot, tenint en compte que, pel que fa a les mesures fiscals, no tindran efectes reals sobre la Tresoreria de la Generalitat fins d'aquí o un any i mig o dos. Estic segur que al final hi haurà acord un cop més i en extremis, en aquest nou repte. Però, si no fos així, discrepo que la resposta hagués de ser eleccions autonòmiques sinó que caldria avançar el màxim possible el referèndum. "Referèndum o referèndum".